

ความเห็นส่วนต้น
ของ นายบุญส่ง กุลบุปผา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๓๗/๒๕๖๒

เรื่องพิจารณาที่ ๒๐/๒๕๖๒

วันที่ ๓ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๒

ประเด็นวินิจฉัย

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว พ.ศ. ๒๕๖๒ พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง หรือไม่

ความเห็น

เนื่องจาก พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว พ.ศ. ๒๕๖๒ ตราเป็นพระราชบัญญัติตามนโยบายที่คณะรัฐมนตรี (รัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี) ได้มีการแต่งต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๗ ที่ได้กำหนดนโยบายในการลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสเข้าถึงบริการของรัฐในประเด็นที่เกี่ยวกับการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิการจัดสวัสดิการช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ สตรี และเด็ก ซึ่งจะมีผลใช้บังคับในวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๒ เนื่องจากการใช้บังคับตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ในมาตรา ๔ มาตรา ๕ และมาตรา ๗ เป็นปัญหาเกี่ยวกับการใช้ความรุนแรงในครอบครัวมีความละเอียดซับซ้อนเกี่ยวพันกับคนใกล้ชิด มีลักษณะแตกต่างจากการทำร้ายร่างกาย ระหว่างบุคคลทั่วไป การใช้มาตรการทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มีเจตนา谋ณ์ที่จะลงโทษผู้กระทำความผิดด้วยความรุนแรงในครอบครัว ไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ในปัจจุบัน รวมทั้งไม่มีบทบัญญัติในการบูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการแก้ปัญหา กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จึงได้ดำเนินการปรับปรุงพระราชบัญญัติดังกล่าวใหม่ เพื่อปรับปรุงมาตรการคุ้มครองสวัสดิภาพของผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีแก่บุคคลในครอบครัว และการกำหนดมาตรการในการส่งเสริม พัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว เพื่อทำให้การป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อันสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๑ ที่กำหนดให้รัฐเป็นเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวอันเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญของสังคม รวมทั้งคุ้มครอง

ป้องกันบุคคลในครอบครัวจากการกระทำความรุนแรงหรือปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม และกำหนดให้มีการบำบัด พื้นฟู และเยียวยาผู้ถูกกระทำการดังกล่าว

โดยที่พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับในวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๒ และปรากฏข้อเท็จจริงว่าหน่วยงานที่จะเป็นผู้ปฏิบัติการหรือบังคับการตามกฎหมายยังมีปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับความพร้อมด้านบุคลากรและขั้นตอนการปฏิบัติ จึงมีความจำเป็นที่ต้องขยายกำหนดเวลาในการมีผลใช้บังคับของพระราชบัญญัตินี้ออกไปอีก่อน เนื่องจากหากมีการใช้บังคับตามกำหนดเวลาเดิมในขณะที่ยังไม่พร้อมอาจเกิดผลร้ายต่อสังคมอย่างยิ่งและสมควรให้นำพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสวัสดิภาพในครอบครัวฉบับเดิมมาใช้บังคับไปก่อนเป็นการชั่วคราวเพื่อความต่อเนื่องในการให้ความดูแลสถาบันครอบครัวในระหว่างการเตรียมการด้านบุคลากรให้มีประสิทธิภาพรวมทั้งปรับปรุงกฎหมายอื่นและมาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัวตามเจตนา湿润ของกฎหมาย กรณีดังกล่าวจึงเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ ในอันที่จะรักษาความมั่นคงทางสังคมอันจะส่งผลถึงความปลอดภัยสาธารณะและความปลอดภัยของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

เห็นว่า การตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว พ.ศ. ๒๕๖๒ พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงเป็นไปเพื่อการรักษาความปลอดภัยสาธารณะและความปลอดภัยของประเทศตามหลักเกณฑ์ในการตราพระราชกำหนดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๒ วรรคหนึ่ง

อาศัยเหตุผลดังวินิจฉัยแล้วข้างต้น เห็นว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว พ.ศ. ๒๕๖๒ พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๒ วรรคหนึ่ง

(นายบุญส่ง กุลบุปชา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ